

Handläggare
Johanna Karlsson
08-508 26 045**Till**
Trafiknämnden
2018-09-27

Framkomlighetssituationen. Svar på skrivelse från Cecilia Brinck m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefFredrik Alfredsson
AvdelningschefJohanna Karlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Cecilia Brinck m.fl. (M) har inkommit med en skrivelse om framkomlighetssituationen. Trafikkontoret svarar att antalet trafikarbeten ökar marginellt varje år och så även i år, 2018. Dock varade vintern i år ovanligt länge, vilket gjorde att många trafikstörande arbeten som annars hade kunnat spridas ut under våren blev mer koncentrerade till maj-juni. Större delen av de trafikstörande arbetena i staden genomförs av andra aktörer, men trafikkontoret arbetar med planering och koordinering av trafikstörande arbeten genom olika arbets- och styrgrupper på såväl kommunal och regional nivå. Kontoret arbetar för närvarande med att utveckla och intensifiera detta arbete, bland annat genom en nyanställd strategisk trafikkoordinator. Vidare undersöker kontoret möjligheter att ta till kraftfullare åtgärder för att hantera otillåtet bruk av stadens gaturum.

Trafikkontoret
TillståndFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 045
Växel 08-508 27 200
johanna.b.karlsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Bakgrund

Cecilia Brinck m.fl. (M) inkom med en skrivelse om framkomlighetssituationen till trafiknämnden, den 24 maj 2018.

Skrivelsen i korthet

I skrivelsen anföras att framkomligheten vid tiden för skrivelsen blivit ett akut problem till följd av dåligt samordnade underhålls- och vägarbeten som lett till avstängningar och begränsningar för alla trafikslag i gaturummet. I skrivelsen betonas att framkomligheten måste säkerställas, och att detta inte minst är angeläget för kollektivtrafik och räddningstjänst.

I skrivelsen föreslås ett antal åtgärder för att säkra framkomligheten, bland annat att en framkomlighetschef ska tillsättas för att samordna underhålls- och vägarbeten och värna framkomligheten i Stockholm.

Skrivelsen bifogas tjänsteutlåtandet i sin helhet (bilaga 1).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret i samråd med Trafik Stockholms analytiker samt Keolis framkomlighetschef.

Trafikkontorets synpunkter

Våren 2018 har enligt vad trafikkontoret erfar haft ungefär samma framkomlighet som tidigare år, men vid ett par tillfällen har framkomligheten varit särskild begränsad. Detta beror framförallt på att vintern 2018 blev ovanligt långvarig. Enligt stadens bestämmelser ska alla provisoriska vinterlagningar i Gamla stan vara klara 1 maj, i övriga innerstaden 1 juni och i ytterstaden 15 juni.

På grund av väderleken blev det inte tillåtet att påbörja permanenta lagningar eller de planerade trafikarbetena på stadens och regionens vägnät förrän den 16 april. Detta gjorde att trafikarbetena koncentrerats under en kortare period denna vår.

Enligt Keolis lades 83 % av innerstadens 24 linjer om under maj månad i år. Av dessa omläggningar var 58 % mer omfattande (t.ex. ändrad linjedragning) och 25 % var mindre justeringar (t.ex. flytt av hållplats). Detta är en extraordinär omständighet som också kan tänkas bidra till att framkomlighetsproblemen upplevdes som akuta.

Antalet trafikarbeten ökar marginellt varje år, men antalet arbeten med mycket stor trafikpåverkan är 53 % färre i år jämfört med år

2017. Trafik Stockholm har granskat restidsdata längs med Nord-Sydaxeln och årets restider i maj skiljer sig inte från maj 2017. Passagerna över trängselskattesnittet är ett par procent lägre än tidigare år. Även på det statliga vägnätet inom staden är framkomligheten ungefär densamma som tidigare år.

Pågående och planerade åtgärder för att förbättra framkomligheten

Kontoret har rutiner som borgar för att trafikarbeten ska analyseras utifrån framkomlighets- och säkerhetsperspektiv samt samordnas mellan kommuner, polisen, blåljusmyndigheter, kollektivtrafiken, Trafikverket samt andra samhällsaktörer och företag. Det finns dock förbättringspotentialer. Enligt vad kontoret erfar sätter alltför ofta entreprenörer/beställare igång icke akuta trafikstörande arbeten utan att ha godkänd trafikanordningsplan eller polistillstånd (upplåtelse). Om detta upptäcks kan kontoret utdela vite respektive polisanmäla. Vitena är låga i förhållande till den samhällsekonomiska skada som kan uppstå när trafikarbeten inte utförs, koordineras och informeras om på rätt sätt.

Nedan listas exempel på vad kontoret gjort och gör för att stärka framkomligheten:

- Kontoret har tillsammans med Trafikverket tagit fram en trafiken.nu-app som också skärper informationen rörande såväl akuta trafikproblem som planerade trafikarbeten och trafikstörande av högre grad
- Regionala trafikgruppen med tillhörande styrgrupp bestående av representanter från staden, Trafikförvaltningen, Trafikverket, Nacka kommun och Solna stad, koordinerar de trafikstörande arbeten som bedöms få regional påverkan.
- Cityklustret (med ungefär samma aktörer som preciseras ovan) med fokus på koordinering av de mest centrala trafikstörande arbetena startades i våras, med stor framgång. Exempelvis lyckades projektet koordinera samt skjuta på och minimera arbetsperioden en vecka så att starten av de så kallade getingmidjearbetena, som begränsade framkomligheten på Centralbron, skedde först i juli då antalet fordon alltid brukar vara betydligt färre än i juni.
- Staden har tagit fram ett för regionen gemensamt kartbaserat koordineringsverktyg, den så kallade Huvudtidplanen, där kommande trafikarbeten med stor påverkan på framkomligheten läggs in, koordineras och optimeras
- Kontoret har nyinrättat en ny tjänst, strategisk trafikkoordinator, som bemannas från mitten av oktober. Ytterligare en ny tjänst, sakkunnig inom området

markupplåtelser, har införts och bemannats under sommaren, för att bland annat möjliggöra ökad samordning mellan upplåtelser och TA-planer. Vidare har antalet trafikingenjörer utökats med en tjänst.

- Kontoret planerar att projektanställa 2-4 kontrollanter med uppgift att vara ute på plats och kontrollera att alla arbeten som sätts igång har godkänd trafikanordningsplan och upplåtelse som efterföljs.
- Kontoret har tillskrivit Näringsdepartementet, tillsammans med andra aktörer såsom exempelvis Göteborgs Stad, Lund och Örebro, med förslag om att staten utreder frågan om påverkansbaserade TA-planavgifter. Detta skulle innebära att de trafikarbeten som får stor påverkan på framkomligheten också får betala mer för en TA-plan än de mindre påverkande arbetena.
- Kontoret undersöker möjligheten att erhålla kraftigare styrande verktyg att ta till då otillåtna trafikstörande arbeten (de som ej har godkänd TA-plan/upplåtelse) sker. Till exempel pågår diskussioner om möjligheten att kunna stoppa otillåtna arbeten och beslagta arbetsfordon, som entreprenören till självkostnad sedan får lösa ut för att få tillbaka.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att skrivelsen besvaras med detta tjänsteutlåtande.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse från Cecilia Brinck m.fl. (M)